

Europeisk provinsialisme

I samtaler med teologer fra Japan og andre land i Asia hørte jeg igjen og igjen anklagen om den provinsialisme som preger vestlige teologer: den selvfølgelige forestillingen om at ville man drive virkelig teologi, måtte man til Europa eller Nord-Amerika. I tråd med dette blir kirkehistorie stort sett Vestens kirkehistorie, kanskje med østkirken (oldkirken) og den romersk-katolske kirke (middelalderen) som bakgrunn for reformasjonen og andre avgjørende begivenheter.

Oskar Skarsaunes artikkel om den syriske kirke minner oss om at i de første tusen år av kirkehistorien spilte den syriske kirke en enorm rolle, og at størstedelen av kristenheten befant seg i Asia, med levende kristne sentre, kirkeprovinser og kristne nasjoner i landområdene fra Mesopotamia til Kina.

Det er mye som tyder på at det neste årtusen vil bli den tredje verdens tid i kirken. Det er der flertallet av kristne i verden befinner seg, med en vitalitet og hengivenhet og trosglede som vi ofte savner.

Vi skal ikke vrake vår historie eller legge til side våre teologiske tradisjoner. Men det er på tide å legge bort vår trangsynte provinsialisme og se kirken i et større økumenisk perspektiv. Kirkens *oikoumene* er selvsagt hele verden, og det inkluderer den store historien om den syriske kirkes ekspansjon mot øst i kirkens første årtusen, våre egne vestlige kirkers historie og ekspansjon, og den tredje verdens fremtidige muligheter. I den kristne kirke er det ingen eiendomsrett, og ved å gjenvinne det store perspektivet, kan vi berikes og inspireres i våre fjerne provinser i verdens europeiske utkant.

Notto R. Thelle